

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Du må være nøyaktig når du setter opp reisverket slik at platene passer i åpningene. Men ellers er det mer snakk om et stort arbeid enn om et vanskelig.

TIDSFORBRUK:

4–8 dager pluss tørketider. Avhenger av arbeidsopplegget.

PRIS:

Cirka 13.500 kroner

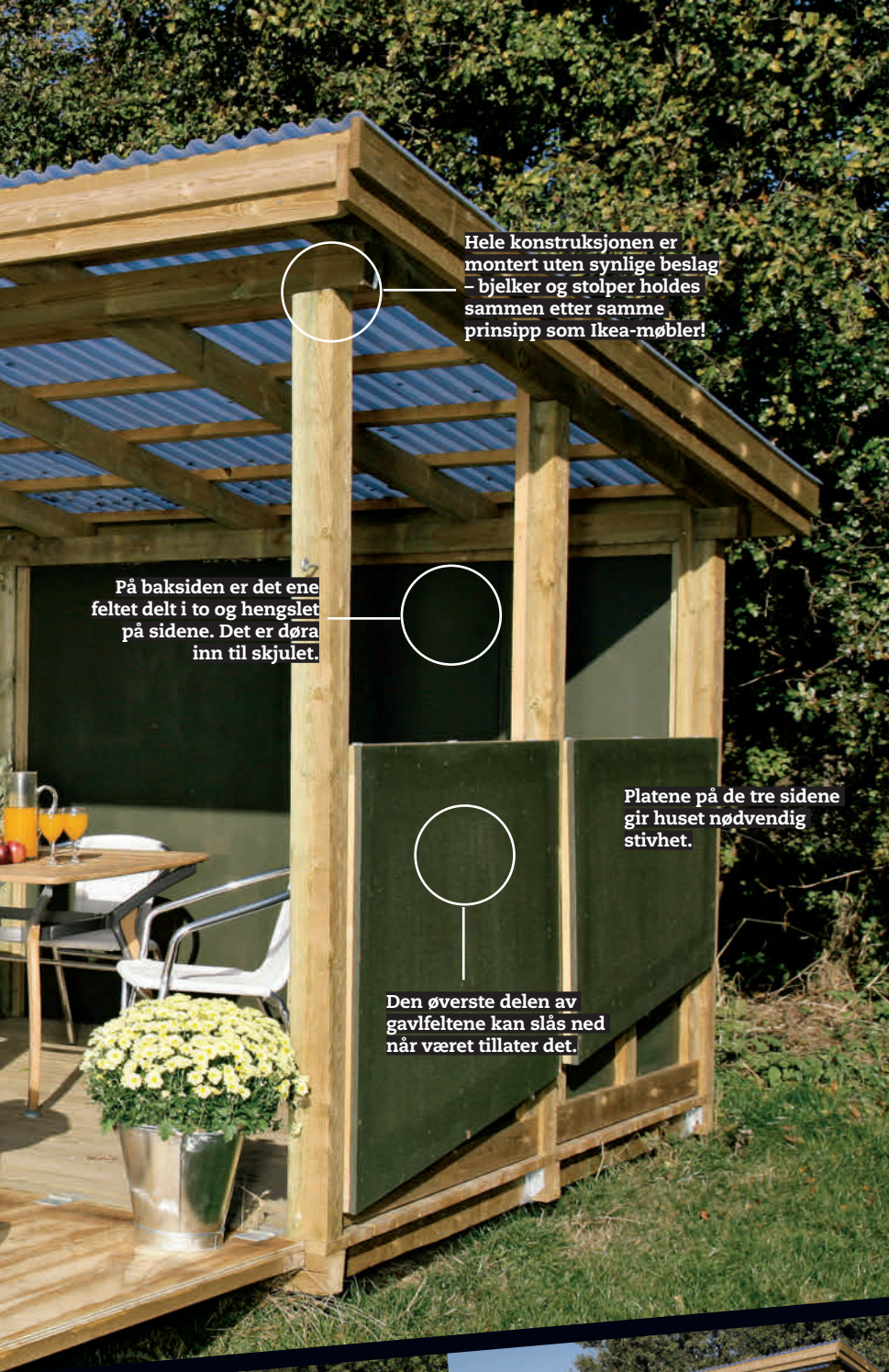
Taket er dekket av gjennomskinnelige plastplater som slipper inn lyset. Det er pent i den overdekte terrassen – og praktisk i det stengte skjulet.

Den åpne delen av terrassen er forsiden på skjulet, som er hengslet nede. Til sammen vil den være alt for tung, slik at den er delt opp i tre felter som kan slås ned og opp hver for seg.

Foran hviler terrassegulvet på en vannrett bjelke som er fast forankret i bakken.

Sommer-TERRASSE

Hele sommeren ligger terrassen fritt i hagen. Den ene halvdelen åpen for vær og sol, den andre beskyttet av tak og vegger på tre sider. Men til vinteren forvandles alt til et tørt oppbevaringsrom!

Hele konstruksjonen er montert uten synlige beslag – bjelker og stolper holdes sammen etter samme prinsipp som Ikea-møbler!

På baksiden er det ene feltet delt i to og hengslet på sidene. Det er døra inn til skjulet.

Platene på de tre sidene gir huset nødvendig stivhet.

Den øverste delen av gavlfeltene kan slås ned når været tillater det.

Om vinteren ser det ut som et hageskjul som alle andre. Det er passe stort og svært enkelt. Taket heller til den ene siden. Ingen vinduer, bare ei enkel dør på den lave baksiden.

Et anonymt skjul til oppbevaring av hageredskaper, møbler, parasoller, store blomsterpotter og urner.

Men så kommer du tilbake en varm vårdag i mai og finner en familie sittende i sola på en stor terrasse akkurat der skjulet lå. Det halve av terrassen ligger åpen, resten er dekket av et tak og i le bak lave vegger.

Og du oppdager at det beskjedne skjulet har åpnet seg – hele den høye forsiden er slått ned foran skjulet og forvandlet til en åpen terrasse, mens selve skjulet nå er en overdekket terrasse.

Plass til variasjoner

Tanken om å kombinere en terrasse med et skjul lå lenge og modnet i bakhodet før vi gikk i gang.

Skjulet er laget av reisverk tilpasset kryssfinérplater i standardmål.

Taket er av plastplater som slipper inn lyset – derfor trenger vi ikke vinduer. I stedet skjærer vi et vannrett snitt i gavlfeltene slik at den øverste delen kan slås ned mens de lave veggene gir le.

Men ideen kan du selvsagt bruke i mange utgaver og størrelser.

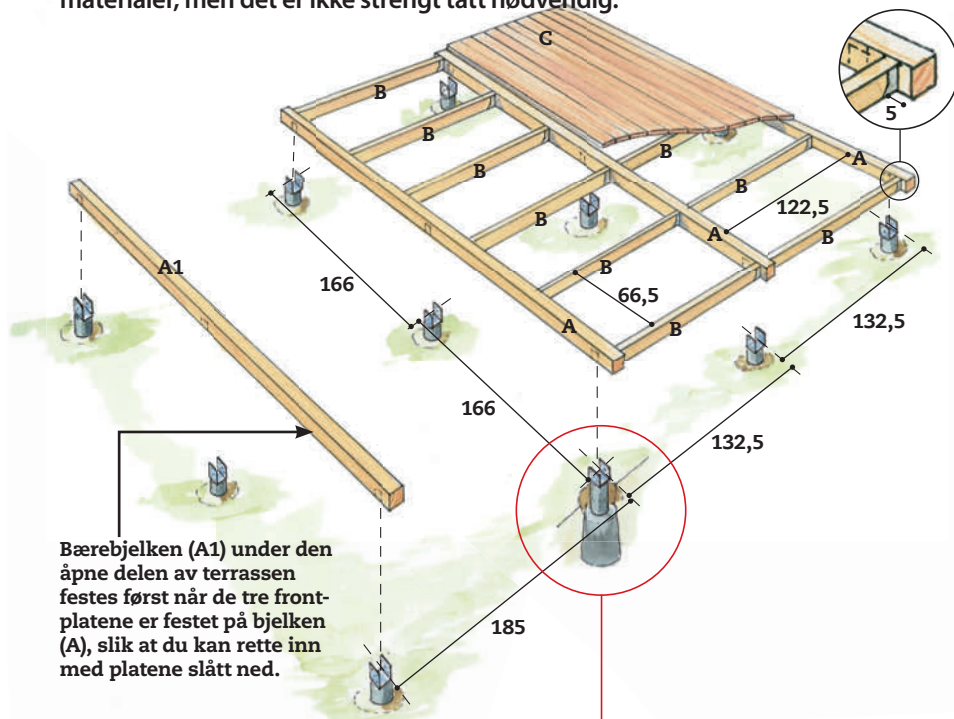
Du må bare passe på at den åpne konstruksjonen er stiv nok. Det sikrer vi blant annet ved å kle med plater i stedet for bord. Og du bør passe på at fronten som kan slås ned, ikke blir for tung – det unngår vi her ved å la den bestå av tre uavhengige plater.

– og vinterskjul ...

Terrassen har tolv føtter

De fire bjelkene – de tre under skjulet og en enkelt som det åpne terrassegulvet hviler på – settes hver i tre stolpesko som støpes fast i betong. Til bærebjelker og gulvbjelker kan du bruke trykkimpregnerte materialer, men det er ikke strengt tatt nødvendig.

Fundament og gulv

Gulvet av terrassebord skrur vi på ei ramme av tre kraftige bærebjelker forbundet på tvers med gulvbjelker.

Ramma legges i stolpesko som støpes fast i hvert sitt fundament. Til å holde på betongen over bakkenivå bruker vi billige plastrør, men du kan også lage ei forskaling av bord – eller velge en helt annen form for punktfundament.

Gulvbordene legges ikke direkte på bærebjelkene, avstanden mellom dem er for stor. I stedet legger vi gulvbjelker på tvers i høyde med bærebjelkene med en innbyrdes senteravstand på 66,5 cm.

En fjerde bjelke plasseres som støtte for fronten når den slås ned som terrasse – den festes først når fronten er klar.

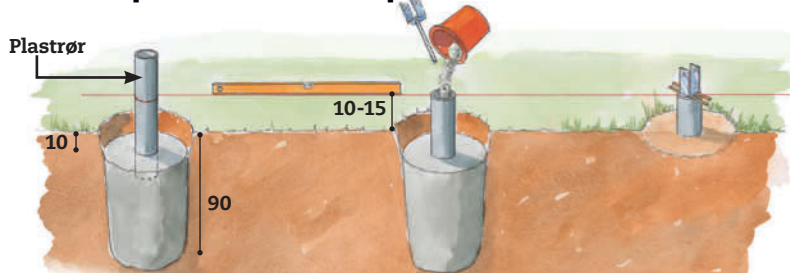

2 Bærebjelkene (A) legges i stolpeskoene og skrus fast med 6 x 40 mm franske skruer. Selv om du har brukt vateret flittig da du rettet av plastrør og stolpesko, retter du nå også av overkanten på alle bjelkene før du skrur dem fast for alvor.

4 Bærebjelkene skjæres til på lengden. De er kjøpt i overlengde, og det er best å vente med å sage dem til. De ytterste gulvbjelkene sitter 5 cm fra enden på bærebjelkene slik at det er plass til bjelkeskoen og slik at bjelken ikke sprekker.

Slik støper du fast stolpeskoen

Hullet til fundamentet fylles til 10 cm fra overkanten, og røret settes ned i det.

Når betongen er hard, rettes alle rørene av i samme høyde og fylles helt opp med betong.

Stolpeskoene settes i betongen med støtte av f.eks. to pinner – det gir plass til finjustering.

DETTE HAR VI BRUKT

TIL GULVET

98 x 98 mm trykkimpregnert (48 x 198 mm gir sterkere konstruksjon):

- 4 bærebjelker (A) og (A1) à 372 cm

48 x 98 mm trykkimpregnert:

- 12 gulvbjelker (B) à 122,5 cm

28 x 120 mm terrassebord:

- 22 gulvbord (C) à 372 cm

Dessuten:

- 12 plastrør à 50 cm, diameter cirka 10 cm
- Cirka ½ kubikkmeter betong av 1 del sement, 3 deler sand og 5 deler grov grus
- 12 stolpesko til 98 mm stolper
- 6 x 40 mm franske skruer (til stolpesko)
- 24 bjelkesko til 48 mm bjelker
- 5 x 40 mm beslagskruer (til bjelkesko)
- 4,5 x 60 mm rustfrie selvsjærende skruer (til gulv)

1 Stolpeskoene støpes fast i betong.

Skoene skal ikke bare bære huset og holde på det i vind, de skal også løfte det fri fra fuktighet. I tillegg til å fylle de 90 cm dype hullene med betong støper vi 10 cm opp over bakken med plastrør som forskaling.

3 Gulvbjelkene (B) sages til og legges i bjelkesko.

Overkanten av gulvbjelkene skal flukte nøyaktig med bærebjelkene. Spenn opp sko og gulvbjelker med tvinger før du skrur fast skoene. Skru først fast bærebjelkene, så gulvbjelkene.

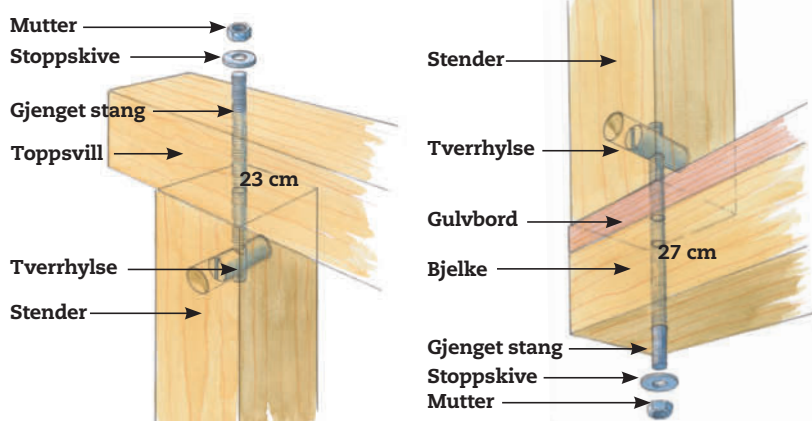

5 Gulvet (C) skrues eller spikres på gulvbjelkene med en innbyrdes

avstand på 10 mm. Bruker du trykkimpregnerert tre til bjelker, bør du ofre rustfrie skruer. Gulvet legges slik at det flukter nøyaktig med bjelkene – endene rettes av til slutt.

Bygg helt uten synlige bygningsbeslag

Reisverket monteres helt uten bygningsbeslag. I stedet brukes lange gjengede stenger som stikkes inn i endene på stenderne og festes med hylser med gjenger som muttere. Deretter kan de stikkes tvers gjennom bjelkene/toppsvillene og låses med muttere. Prinsippet er kjent fra møbler der det gir feste i sponplater – her gir det et sikkert feste i endetreet der skruer sitter dårlig.

Oppe skal den gjengede stanga bare gå gjennom toppsvilla før du låser den med en mutter og ei skive. Her bruker vi gjengede stenger på 23 cm.

Nede skal de gjengede stengene både gå gjennom gulvbord og bjelke før du låser dem med en mutter på ei skive. Her brukes 27 cm lange stenger.

VIKTIG

Sjekk med kommunen om du kan bygge et skjul i hagen. Normalt kreves det ikke byggemelding for et skjul på mindre enn ti kvadratmeter og fire meter fra nabogrense. Men vær klar over at det kan være spesielle lokale reguleringsbestemmelser der du bor.

MATERIALER

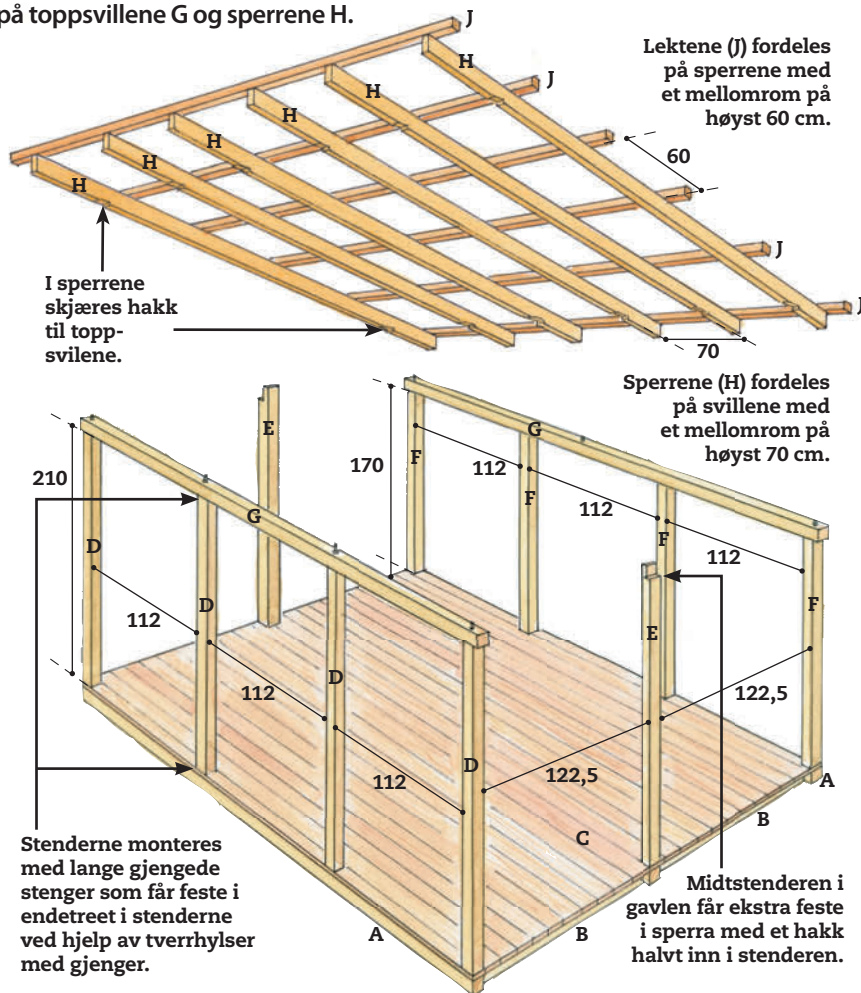
Spar tid med gode skruer! Det tar urimelig lang tid å bore opp til skruer og forsenke dem når du skal feste terrassebordene. Men du kan enten leie en stor spikerpistol – eller du kan kjøpe skruer med selvskjærende spiss og ribber under hodet slik at du kan sette dem direkte i treet.

Når stenderne har fått gjengede stenger i begge ender, settes de på plass i gulvkonstruksjonen og spennes fast med muttere på undersiden av bjelken.

Reisverk med enkelt tak

Skjuleet på tegningen er bygd av 98 x 98 mm firkant slik at det passer til kryssfinérplater i standardstørrelsen 122 x 244 cm. Takplater og lekter bæres av 48 x 98 mm sperrer som ligger på to toppsviller. Først når takplatene er på plass, lukkes veggene. Ta hensyn til lokal snølast, og økt evt. dimensjonen på toppsvillene G og sperrene H.

Reisverk

Reisverket monterer vi uten synlige beslag. I stedet bruker vi sammenføyninger med gjengede stenger og tverrhylser slik vi kjenner det fra Ikea-møbler.

Fordelen med denne festemetoden er ikke bare at du slipper å se bygningsbeslag i den helt åpne konstruksjonen. Brukte vi vinkelbeslag i de innvendige hjørnene i veggfeltene, ville de sitte i veien for platene som fyller ut feltene og de listene, som platene sitter på.

Taket heller vekk fra terrassen. De gjennomskinnelige takplatene ligger på lekter som har en innbyrdes avstand på høyst 60 cm. Lektene skrues på sperrene som har fått små hakk slik at de ligger godt på de to toppsvillene.

4 Alle stenderne på langsiden (D og F) reises og spennes fast.

Stenderne midt på kortsidene (E) venter du med å reise til taksperrene (H) er på plass slik at du kan skjære til stenderne i toppen etter sperrene før du fester dem.

DETTE HAR VI BRUKT

TIL STENDERVERK OG TAK

98 x 98 mm trykkimpregnert:

- 4 stender (D) til fronten à 210 cm
- 2 stender (E) til sidene à 210 cm (tilpasses)
- 4 stender (F) til baksiden à 170 cm
- 2 toppsviller (G) à 382 cm (NB! evt. økt dim.)

48 x 98 mm justert (evt. f.eks. 48 x 173 mm):

- 6 sperrer (H) à 320 cm

36 x 73 mm taklekt:

- 6 lekter (J) à 410 cm

22 x 123 mm trykkimpregnert:

- 4 vindskibord (K1)
- 4 framkantbord (K2)

21 x 21 mm furu:

- Cirka 40 m lister (S) i alt

Dessuten:

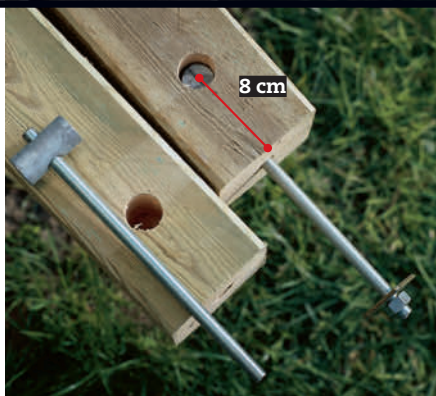
- 18 stk. 25 x 50 mm tverrhylser med 12 mm gjenger
- 8 stk. 12 mm gjengede stenger à 23 cm
- 10 stk. 12 mm gjengede stenger à 27 cm
- 18 stk. 12 mm mutter
- 18 stk. 12 mm stoppskive
- 5 x 150 mm skruer (til taksperrer)
- 5 x 90 mm skruer (til lekter)
- 4,5 x 70 mm skruer (til vindskier)
- 4 takplater (f.eks. Plastmo)
- Skruer og skiver til takplatene
- 4,5 x 50 mm skruer til anslagslistene

Tak med dagslys

1 Taklektene (J) legges opp og skrues fast.

Du kan velge å gjøre utstikket større hvis platene dine passer til det – men lektene må ikke ligge mer enn 60 cm fra hverandre. Endene på sperrene skjærer du nå til med lodrette snitt.

1 Stenderne (D og F) forsynes med gjengede stenger i begge endene. Til stanga borer du et 13 mm hull midt i enden – sikt nøyaktig! Hullene til tverrhylsene bores med 28 mm bor – og ikke helt gjennom stenderen.

2 Hullene i gulvet som stenderne skal festes gjennom, bores med et 13 mm bor. For å sikre at de to langsidene blir like, har vi markert plasseringen på et hjelpebord som først spennes på den ene bjelken, så på den andre.

3 Løft en stender på plass, og stikk den gjengede stanga gjennom hullet. Snu så stenderen slik at hullet til tverrhylsa snur innover. På undersiden av bjelken spennes stenderen godt fast med ei 12 mm selvlåsende mutter på ei stoppskive.

5 Så skal toppsvillene (G) opp – og nå får du full glede av det bordet du boret etter nede. Ved å bore hull til de gjengede stengene sikrer du at avstanden mellom stenderne nede og oppe blir helt lik. Toppsvillene spennes fast.

6 Nå skal taksperrene (H) opp. Rett opp stenderne og fest dem med skråavstivere. Før du skruer fast sperrene med 5 x 150 mm skruer (bor opp), skjærer du hakk i dem. Legg opp ei sperre løst, strek opp på den, og skjær til alle sperrene etter den.

7 De siste to stenderne (E) midt på kortsidene skjæres til. De festes bare med gjengede stenger nede. Oppe skjærer du i stedet et hakk til sperra halvt inn i stolpen. Sperre og stender monteres med 5 x 90 mm skruer.

2 Takplatene legges opp og festes. Platene skal ligge med minst en bølges omlegg. De tilhørende skruene med tetningsring settes i annenhver bølgetopp. Pass på at du ikke spenner for hardt. Ofte dekkes skruen med ei hette til slutt.

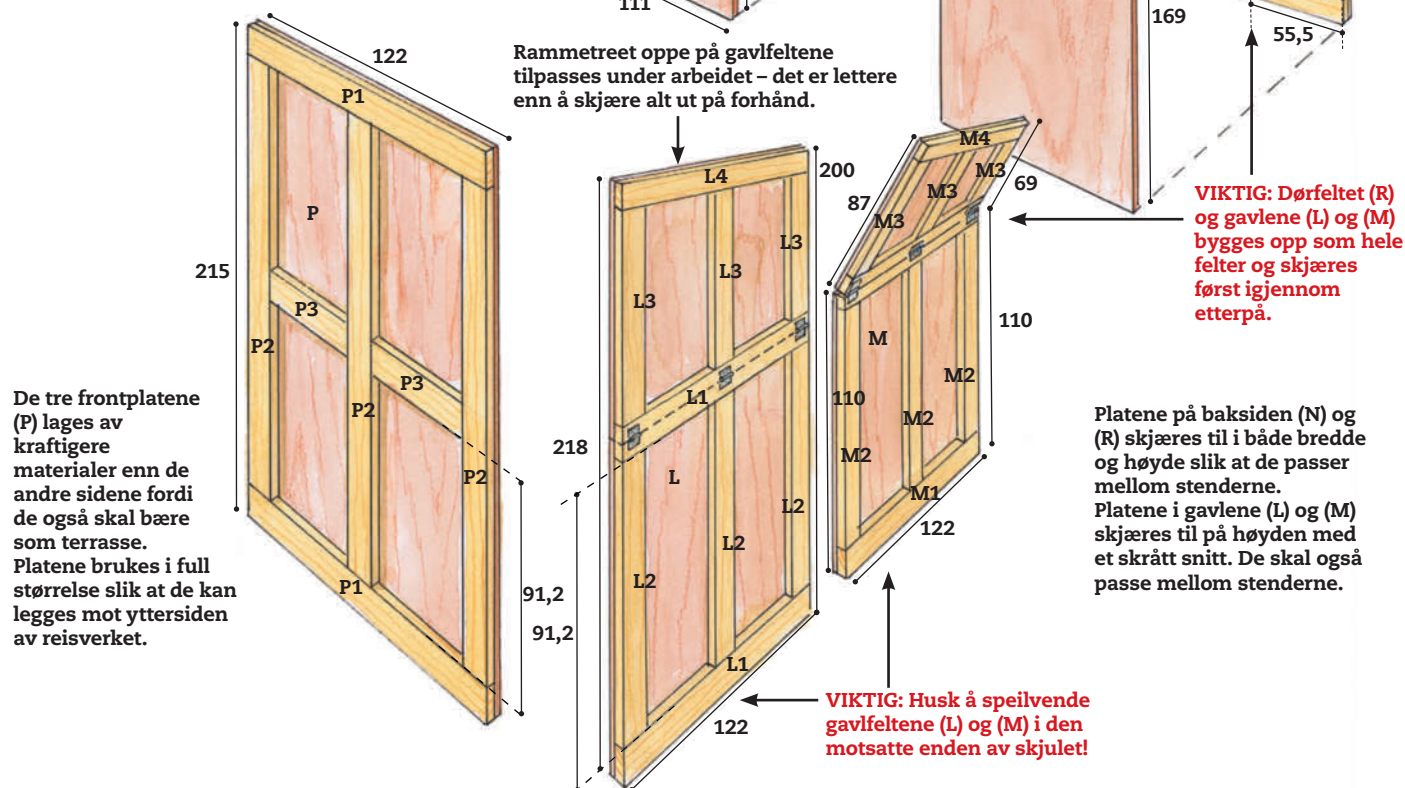
3 Takkanten lukkes med vindskier (K1) og framkantbord (K2). I gavlen skruer du først fast det øverste bordet på enden av lektene. Deretter skruer du det andre bordet på det første fra innsiden. Framkantbordene skrues på sperreendene.

4 Innvendig i feltene på baksiden og i gavlene settes lister (S) som kryssfinérplatene skal skrues fast på – og slå an mot der platene er hengslet og fungerer som dør eller lem. Listene skal flukte med innsiden på stenderne.

Veggene forberedes på verkstedet

Sidene på skjulet lukkes med kryssfinérplater som forsterkes med bord før de settes opp på reisverket. Bordene limes og skrues på – skruene er for korte til å holde alene.

DETTE HAR VI BRUKT

2 STK HØYE GAVLFELTER (L)

12 mm finér:

- 2 plater (L) à 122 x 244 cm, tilpasses i overkanten som på tegningen

25 x 125 mm furu eller gran:

- 4 vannrette rammedeler (L1) à 122 cm
- 6 loddrette rammedeler nede (L2) à 91,2 cm
- 6 loddrette rammedeler oppe (L3) à 90 cm – tilpasses ved montering
- 2 skrå rammedeler øverst (L4) à 124 cm – tilpasses ved montering

2 STK LAVE GAVLFELTER (M)

12 mm finér:

- 2 plater (M) à 122 x 244 cm, tilpasses i overkanten som på tegningen

25 x 125 mm furu eller gran:

- 4 vannrette rammedeler (M1) à 122 cm
- 6 loddrette rammedeler nede (M2) à 91,2 cm
- 6 loddrette rammedeler oppe (M3)

à 70 cm – tilpasses ved montering

- 2 skrå rammedeler øverst (M4) à 124 cm – tilpasses ved montering

2 STK FELT TIL BAKSIDE (N)

12 mm finér:

- 2 plater (N) à 111 x 169 cm

25 x 125 mm furu eller gran:

- 4 vannrette rammedeler (N1) à 111 cm
- 4 loddrette rammedeler (N2) à 144 cm
- 2 vannrette rammedeler midt (N3) à 86 cm

1 STK DØRFELT PÅ BAKSIDE (R)

12 mm finér:

- 1 plate (R), 111 x 169 cm

25 x 125 mm furu eller gran:

- 2 vannrette rammedeler (R1) à 111 cm
- 3 loddrette rammedeler (R2) à 144 cm
- 2 vannrette rammedeler midt (R3) à 36,7 cm

3 STK FRONTPLATER (P)

18 mm finér:

- 3 plater (P) à 122 x 215 cm

38 x 125 mm trykkimpregnert:

- 6 vannrette rammedeler (P1) à 122 cm
- 9 loddrette rammedeler (P2) à 190 cm
- 6 vannrette rammedeler midt (P3) à 42,2 cm

DESSUTEN TIL SIDENE

Bladhengsler med skruer

- 12 stk 30 x 30 mm til dører på sidene
- 9 stk. 75 x 100 mm til frontplater
- 6 stk. 50 x 50 mm til dører på bakside

Andre beslag:

- 16 stk. 32 x 105 mm bolteskåter, galvanisert
- 1 håndtak/stengsel, galvanisert

Øvrige skruer:

- 4,5 x 30 mm kromatiserte eller rustfrie til gavler og bakside
- 4,5 x 50 mm rustfri til frontplater

Sidene lukkes

Sidene på skjulet lukkes med plater som du forsterker med bord før de monteres med lim og skruer. For å framheve rammen har vi her malt platene før de ble forsterket.

Bare to av feltene på baksiden lukkes permanent. Det tredje (R) som danner dør, forsterkes med et loddrett bord og deles i to for at det ikke skal bli så tungt.

De fire gavfeltene deles også i to, med vannrette snitt. Den nederste delen skrus fast, mens den øverste hengsles i underkanten slik at den kan slås ned.

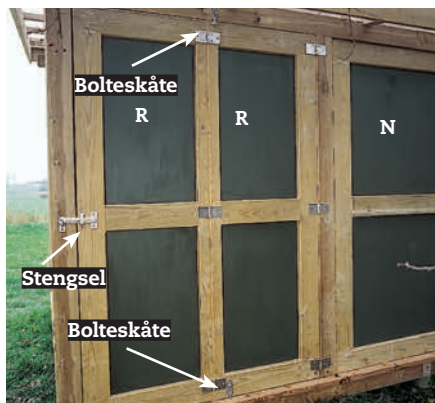
De tre frontplatene hengsles i bunnen med en innbyrdes avstand på 10–12 mm. Når du slår dem ned, kan du måle opp til den ytterste bjelken (A1) og feste dem.

1 De to faste feltene (N) på baksiden av huset monteres først. Sjekk en ekstra gang eller tre med vateret før du skruer fast platene med fire 5 x 50 mm skruer i listene på hver side – det er nå skjulet for alvor skal stives av.

2 Dørfeltet (R) er skåret gjennom ved den loddrette forsterkningen slik at de to sidene kan hengsles hver for seg – eller monteres med hengsler som vi har valgt å gjøre det her. Hengslene er kraftige bladhengsler.

3 Høyre side av døra (R) setter vi på framkanten av stenderen med tre hengsler. Den låses i toppen og bunnen med bolteskåter. Deretter har vi hengslet venstre halvdel av døra på den høyre halvdel.

4 Gavlstykkene (L og M) er delt vannrett, og bunnen skrus fast i listene med 5 x 50 mm skruer. Igjen skal du sjekke godt med vateret, for nå stiver du av skjulet den andre veien.

5 Den øverste delen av gavlene settes opp med bladhengsler slik at de kan slås ned og gjøre den overdekte delen av terrassen mindre mørk og lukket. Når klaffene slås opp, holdes de fast på innersiden av stenderne med to bolteskåter.

TIPS

Fritt valg ved døra. Det 111 cm brede dørfeltet er litt for bredt til å bruke som ei hel dør, så vi deler det i to. Det kan du gjøre på flere måter. Som et alternativ til hva som er gjort her, kan du hengsle de to delene på hver sin karm, og hvis du gjør den ene delen bredere enn den andre, kan du ofte klare deg med å åpne den.

VIKTIG

Vent med den siste bjelken. I tillegg til de tre bjelkene som bærer skjulet, kreves det en fjerde som bærer den åpne delen av terrassen. Vent med å støpe den fast til frontplatene er satt på hengsler slik at alt passer.

Frontplatene skrus fast i den ytterste bjelken – og så er det bare igjen å måle før vi kan ta i bruk skjulet.